

Kaupunginhallitus 6.3.2023 § 98

Selvitys Porin kaupungissa olevien, asukkaiden hyvinvointiin liittyvien, yhdistysten toimintaedellytysten säilyttämisestä, valtuustoaloite, Vasemmistoliiton Porin valtuustoryhmä, ensimmäinen allekirjoittaja valtuutettu Milka Tommila

Kaupunginhallitus on päättänyt pyytää valtuustoaloitteesta ”Selvitys Porin kaupungissa olevien, asukkaiden hyvinvointiin liittyvien, yhdistysten toimintaedellytysten säilyttämisestä” vapaa-ajan lautakunnan ja elinvoima- ja ympäristölautakunnan lausunnot 31.5.2023 mennessä. Elinvoima- ja ympäristötoimiala on katsonut, että konsernipalvelut-esikuntayksikön alaisen strategia- ja hyvinvointiyksikön kuuluksi antaa lausunto.

Strategia- ja hyvinvointiyksikkö antaa asiasta seuraavan lausunnon:

Lausunto on laadittu yhdessä talous- ja hallintoyksikön talouden asiantuntijoiden kanssa. Liitteiden tiedot on kerätty kultakin yhdistyksille avustuksia myöntävältä toimialalta.

Porin kaupunki tukee ja avustaa porilaisia ja Porissa toimivia yhdistyksiä ja järjestöjä suunnitelmallisesti. Yhdistysten toimintaedellytysten tukemisen näkyvin muoto on rahallinen tukeminen erilaisten avustusten avulla. Avustuksilla tuetaan toimintaa, joka tähtää kuntalaisten hyvinvoinnin, terveyden, osallisuuden ja turvallisuuden edistämiseen. Avustustoimintaa ohjaavat kaupungin talousarvio, kaupunkistrategia ja kaupunginhallituksen hyväksymät avustusperiaatteet. Vuoden 2021 alussa otettiin käyttöön avustusperiaatteet, jotka sisältävät tietyt toimiviksi ja kattaviksi todetut avustusmuodot: kumppanuussopimukset, toiminta-avustukset kulttuuriin, liikuntaan ja nuorisotyöhön sekä hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen, hankeavustukset, tapahtuma-avustukset ja kevytavustukset (rakkaudella porilaisille -hyvinvointiraha, toimintatonni ja järjestön starttiavustus). Uutena tukimuotona käynnistettiin vuoden 2023 alusta strategiset tapahtumakumppanuudet -tuki, jolla tavoitellaan aikaisempaa selkeämpää kaupungin ja keskeisten tapahtumajärjestäjien yhteistyön kehittämistä. Tapahtuma-avustuksia, hyvinvointirahaa ja toimintatonnia voivat hakea muutkin kuin yhdistykset. Avustusperiaatteita on päivitetty viimeksi joulukuussa 2022. Yleisiä avustusperiaatteita täydentävät toimialojen lautakuntien vahvistamat avustusohjeet.

Kaupungin avustustoiminta yhdistyksille on määrärahasidonnaista. Vuoden 2022 talousarvioon varattiin kaupungin myöntämiä kaikkia avustuksia varten yhteensä 3,1 milj. euroa ja vuoden 2023 talousarvioon yhteensä 2,7 milj. euroa (liite 1). Porin kaupungilta hyvinvointialueelle vuoden 2023 alusta siirtynyt yhdistysten avustusmääräraha oli kokonaisuudessaan 463 100 euroa, josta 410 000 euroa liittyi kumppanuussopimukseen ja 53 100 euroa toiminta-avustuksiin hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi. Kaupunki on myös sitoutunut rahoittamaan yhdistysten toteuttamia hankkeita hankeajan päättymiseen saakka (liite 2). Vuonna 2022

maksettiin toiminta-avustuksia hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi 32:lle hyvinvointialueen vastuulle vuoden 2023 alusta siirtyneelle yhdistykselle (liite 2). Hyvinvointialueelle siirtyi myös vuoden 2023 alusta kokonaisuudessaan 2 kumppanuussopimusta ja puolittain neljä sopimusta (liite 3). Vaikka hyvinvointialueelle siirtyi osa avustusmäärärahoista, niin kaupunki on panostanut toimialaansa kuuluvien yhdistysten toimintaedellytysten säilyttämiseksi edelleen vahvasti, tukien ennalta ehkäisevää toimintaa ja säilyttänyt avustusmäärärahatason ennallaan ja vahvistanutkin sitä.

Vuosille 2022 ja 2023 varatuista avustusmäärärahoista enin osa sijoitettiin yhdistysten kumppanuussopimuksiin. Kaupungilla on kumppanuuksia yhdistysten kanssa tällä hetkellä 16 kappaletta, joista neljä on jatkettuja ja kaksi uusia sopimuksia (liite 3). Voimassa olevien kumppanuussopimusten sisällöt pohjautuvat yhdistysten perustehtävän mukaiseen toimintaan niin, että kaupungin strategian mukaisia toimintoja ja ajankohtaisia väestön hyvinvointia edistäviä toimenpiteitä on sisällytetty sopimuksiin, joko kohdennettuina tiettyihin väestön ikäryhmiin tai kaikkiin kuntalaisiin. Tällaisia toimenpiteitä ovat esimerkiksi vähän liikkuvien kuntalaisten liikunnallisten valmiuksien edistäminen, kulttuurityöhön panostaminen, lasten ja nuorten hyvinvointiin panostaminen eri tavoin, työllisyyden edistämisen toimenpiteet, kotoutumisen edistäminen sekä lasten ja nuorten kesäruokailun ja sen oheishjelman toteuttamiseen osallistuminen. Seuraavaksi eniten määrärahaa varattiin toiminta-avustuksiin, jotka suunnataan kolmelle eri päätoiminnolle: eniten liikunnan ja nuorisotyön tukemiseen, toiseksi eniten hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen ja kolmanneksi kulttuurin tukemiseen.

Huolimatta siitä, että kaupungin avustuskategoriat on suunnattu tiettyihin tarkoituksiin, niin kaupungin alueella toimivien yhdistysten kanssa tehtävän yhteistyön perimmäinen tarkoitus on Porin kaupungin asukkaiden hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen ennalta ehkäisevästi erilaisin toimenpitein ja keinoin.

Tässä selvityksessä vastataan valtuustoaloitteeseen yhdistysten osalta. Lisäksi Porin kaupungin tapahtuma- ja toimintatonniavustuksia voivat hakea myös ns. neljännen sektorin toimijat, yksityiset henkilöt tai tapahtuma-avustuksia myös yritykset. Hyvinvointirahaa voivat hakea yhdistysten lisäksi myös yksityiset henkilöt, harrastusporukat, koululuokat tai toimintaryhmät. Teknisen lautakunnan myöntämät yksityisteiden kunnossapito- ja perusparannusavustukset eivät koske yhdistyksiä.

Liitteissä on esitetty kaupungin talousarvioon vuosiksi 2022 ja 2023 varatut kaikki avustusmäärärahat, kaupungin vuonna 2022 maksamat hyvinvointialueen vastuualueelle liittyvät järjestöavustukset ja porilaisille ja Porissa toimiville yhdistyksille vuonna 2022 myönnettyt ja vuoden 2023 osalta 31.3. mennessä käsitellyt yhdistysavustukset.

Tomi Lähteenmäki
Strategia- ja hyvinvointijohtaja

Liitteet

- Liite 1. Porin kaupungin talousarviossa vuosina 2022 ja 2023 olevat avustusmäärärahat yhdistyksille ja muille toimijoille
- Liite 2. Porin kaupungin vuonna 2022 maksamat hyvinvointialueen vastuualueeseen liittyvät järjestöavustukset
- Liite 3. Voimassa olevat kumppanuussopimukset ja hyvinvointialueelle siirtyneet sopimukset
- Liite 4. Hankeavustukset vuosina 2022 ja 2023
- Liite 5. Myönnetyt tapahtuma-avustukset yhdistyksille vuosina 2022 ja 2023
- Liite 6. Järjestöjen starttiavustukset vuosina 2022 ja 2023
- Liite 7. Myönnetyt toimintatonnit yhdistyksille vuosina 2022 ja 2023
- Liite 8. Nuorten hyvinvointiraha yhdistyksille vuonna 2022
- Liite 9. Kulttuurin toiminta-avustukset vuosina 2022 ja 2023
- Liite 10. Hyvinvoinnin, terveyden ja osallisuuden edistämisen toiminta-avustukset vuosina 2022 ja 2023
- Liite 11. Liikunnan ja nuorisotyön toiminta-avustukset vuosina 2022 ja 2023
- Liite 12. Rakkaudella porilaisille -Hyvinvointiraha yhdistyksille vuonna 2022